

T - Ekonomické předpoklady podnikání komerční pojišťovny

Ekonomika komerční pojišťovny (pojišťovacího podniku) - vysvětluje a zkoumá ekonomické vztahy související s pojišťovací a podnikatelskou činností komerční pojišťovny.

1. Ekonomicko-právní aspekty podnikání komerční pojišťovny

- V souvislosti s přijetím České republiky do EU vyvstala nutnost dovést implementaci směrnic EU k pojišťovnictví do českého práva (Zákon č. 39/2004 Sb. o pojišťovnictví, Zákon č. 37/2004 Sb. o pojistné smlouvě, Zákon č. 38/2004 Sb. o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí).
- Základní filosofií zákona o pojišťovnictví je přechod státního dozoru v pojišťovnictví a penzijním připojištění od tzv. materiální kontroly ke **kontrole solventnosti a managementu**.
- Zpřísnily se zejména požadavky na kapitálovou vybavenost pojišťoven v závislosti na rozsahu povolené činnosti, kontrola vlastníků či osob ve statutárních a kontrolních orgánech pojišťovny nebo zajišťovny.
- K zásadní změně došlo v povolovacím řízení, kde se upustilo od schvalování všeobecných pojistných podmínek a rozhodující důraz je kladen na charakter požadované činnosti a schopnost tuto činnost bezpečně provozovat.
- Konkretizována byla opatření, která může dozorčí orgán uložit v případech, kdy zjistí, že situace v pojišťovně vykazuje nebezpečí nebo přímo ohrožuje splnitelnost jejich závazků vůči pojištěným.
- Takovými novými opatřeními jsou snížení základního kapitálu, ozdravný plán, nucená správa nebo převod pojistného kmene. Vyžaduje-li to situace, může být dozorčím orgánem přijato předběžné opatření k zamezení dalšího jednání, které přímo ohrožuje schopnost pojišťovny dostát svým závazkům.

2. Základní kapitál komerční pojišťovny

- Dle zákona č. 363/1999 Sb. o pojišťovnictví, byla minimální výše základního kapitálu pojišťovny rozdílná v závislosti na druhu pojišťovací činnosti:
  - pro **pojistná odvětví životních pojištění** činila 60 mil. Kč,
  - pro **pojistná odvětví neživotních pojištění** se pohybovala v rozmezí od 34 mil. až do 200 mil. Kč dle odvětví.

- Přijetím Zákona č. 39/2004 Sb. o pojišťovnictví, došlo ke stavu, kdy úprava plně sjednocuje právní rámec pojišťovnictví s právem Evropské unie, tedy implementuje veškeré dosud platné direktivy.
- Změny se týkají zejména provozování pojišťovací činnosti na našem území pojišťovnou z členského státu EU (resp. Evropského hospodářského prostoru) a třetího státu a dále navýšení základního kapitálu komerční pojišťovny.
- Pojišťovna z jiného členského státu je oprávněna provozovat na území České republiky pojišťovací činnost na základě práva na zřízení své pobočky (usazení) nebo na základě svobody dočasně poskytovat služby, a to v rozsahu, v jakém jí bylo uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti v zemi jejího sídla.
- Došlo také ke zvýšení základního kapitálu pojišťovny v závislosti na druhu pojišťovací činnosti.
  - pro *pojistná odvětví životních pojištění* činí 90 mil. Kč,
  - pro *pojistná odvětví neživotních pojištění* se pohybuje v rozmezí od 60 mil. až do 200 mil. Kč dle odvětví.

Tabulka č. 1: Minimální výše základního kapitálu pojišťovny

<i>Pojistná odvětví životních pojištění</i>	
90 mil. Kč	pro provozování pojišťovací činnosti podle jednoho nebo více pojistných odvětví životních pojištění: <ul style="list-style-type: none"> • pojištění pro případ smrti, pojištění pouze pro případ dožití nebo pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, pojištění spojených životů, životní pojištění s vrácením pojistného. • svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí • důchodové pojištění • pojištění dle předchozích bodů spojené s investičním fondem • kapitálové činnosti • pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem předchozích pojištění
<i>Pojistná odvětví neživotních pojištění</i>	
celkem 60 mil. Kč	pro tato odvětví: <ul style="list-style-type: none"> • úrazové pojištění • pojištění nemoci • pojištění škod na majetku způsobených požárem, výbuchem, vichřicí, přírodními živly jinými než vichřicí, jadernou energií, sesuvem nebo poklesem půdy (mimo motorového, nemotorového a drážního vozidla, leteckého dopravního prostředku, vnitrozemského nebo námořního plavidla, přepravovaných věcí včetně zavazadel) • pojištění jiných škod vzniklých krupobitím, mrazem nebo jinými příčinami (např. loupeží, krádeží nebo škody způsobené lesní zvěří) na majetku (mimo motorového, nemotorového a drážního vozidla, leteckého dopravního prostředku, vnitrozemského nebo námořního plavidla, přepravovaných věcí včetně zavazadel), včetně škod na hospodářských zvířatech způsobených nákazou nebo jinými příčinami • pojištění pomoci osobám v nouzi během cestování nebo pobytu mimo místa svého bydliště, včetně pojištění finančních ztrát bezprostředně souvisejících s cestováním (asistenční služby)

celkem 90 mil. Kč	pro tato odvětví: <ul style="list-style-type: none"> • pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích motorových a nemotorových (jiné než drážní vozidla) • pojištění škod na drážních vozidlech • všeobecné pojištění odpovědnosti za škodu na životním prostředí, způsobenou jaderným zařízením či vadou výrobku (mimo pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla, drážního vozidla, z činnosti dopravce, z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, vnitrozemského nebo námořního plavidla), • pojištění různých finančních ztrát • pojištění právní ochrany
celkem 156 mil. Kč	pro tato odvětví: <ul style="list-style-type: none"> • pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel • pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z provozu pozemního motorového a jeho přípojného vozidla, drážního vozidla, z činnosti dopravce), • pojištění úvěru • pojištění přímé a nepřímé záruky (kauce)
celkem 200 mil. Kč	pro tato odvětví: <ul style="list-style-type: none"> • pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích • pojištění škod na vnitrozemských a námořních plavidlech • pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití leteckého dopravního prostředku, včetně odpovědnosti dopravce • pojištění odpovědnosti za škodu vyplývající z vlastnictví nebo užití vnitrozemského nebo námořního plavidla, včetně odpovědnosti dopravce

3. Technické rezervy komerční pojišťovny

- Komerční pojišťovna je povinna vytvářet technické rezervy k financování závazků z provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti, které jsou pravděpodobné nebo jisté, ale nejisté je jejich výše nebo okamžik, ke kterému vzniknou.
- O každé technické rezervě se účtuje odděleně od ostatních závazků pojišťovny.
- Výkaz o tvorbě a výši technických rezerv a skladbě finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, musí komerční pojišťovna předložit ministerstvu vždy ke 30. červnu a 31. prosinci běžného roku, a to ve lhůtě do 60 dnů po uvedeném datu.
- Pokud je provozována pojišťovací činnost v jednom nebo ve více pojistných **odvětvích neživotních pojištění**, vytváří pojišťovna podle zákona tyto technické rezervy:
  - rezervu na nezasloužené pojistné (dříve rezerva na pojistné jiných období),
  - rezervu na pojistná plnění,
  - rezervu na prémie a slevy,
  - vyrovnávací rezervu (dříve rezerva na vyrovnání mimořádných rizik),
  - rezervu pojistného neživotních pojištění,
  - jiné rezervy.

- Rezerva na pojistná plnění obsahuje rovněž hodnotu odhadnutých nákladů spojených s likvidací pojistných událostí.
- Výše rezervy na pojistná plnění škod vzniklých, hlášených, ale nezlikvidovaných se stanoví obvykle jako souhrn nákladů na pojistná plnění vypočítaných pro jednotlivé pojistné události.
- Výše rezervy na pojistná plnění škod vzniklých, ale v tomto období nehlášených se stanoví obvykle matematicko-statistickou metodou.

3.3 Rezerva na prémie a slevy

- Rezerva na prémie a slevy se tvoří v souladu s pojistnými smlouvami. Tato rezerva se používá ke krytí nákladů na prémie a slevy poskytnuté v souladu s pojistnými smlouvami. Je-li součástí dohodnutého pojistného plnění ze životního pojištění i podíl na výnosech nebo zisku z finančního umístění, zahrnuje tvorba rezervy na prémie a slevy na vrub nákladů i ty částky výnosu nebo zisku určené pro tento účel, které nejsou zahrnuty v rezervě pojistného životních pojištění.
- Rezerva na prémie a slevy se při provozování zajišťovací činnosti tvoří pouze tehdy, existuje-li pro ni na základě zajištění smlouvy důvod.

3.4 Vyrovnávací rezerva

- Vyrovnávací rezerva se tvoří k pojištění úvěru a pojištění záruky (kauce) a dále k těm odvětvím neživotních pojištění, u kterých dochází k výkyvům ve škodném poměru způsobeným skutečnostmi nezávislými na vůli pojišťovny, a je určena na vyrovnávání zvýšených nákladů na pojistná plnění, které vznikly z titulu těchto výkyvů.
- Škodným poměrem se rozumí poměr mezi čistým pojistným plněním a čistým zaslouženým pojistným.
- Čistým pojistným plněním je ta část pojistných plnění, která připadne na vrub pojistitele, tj. po postoupení zajišťovně části pojistných plnění předepsaných k výplatě, upravených o čistou změnu stavu rezervy na pojistná plnění za sledované období a za příslušná pojistná odvětví.
- Čistým zaslouženým pojistným je objem předepsaného hrubého pojistného očištěného o částky postoupené zajišťovně za sledované období a příslušná pojistná odvětví, upravený o změnu netto stavu rezervy na nezasloužené pojistné, tj. po odpočtu části postoupené zajišťovně, za tato pojistná odvětví.
- Sledovaným obdobím se rozumí období nejméně 5 po sobě jdoucích let. Trvá-li činnost pojišťovny méně než 5 let, je sledovaným obdobím celá doba její činnosti.

- Výkyvem se pro účely tohoto zákona rozumí takový stav, kdy za sledované období škodný poměr překročí horní mez stanovenou ministerstvem vyhláškou.
- Od další tvorby vyrovnávací rezervy se upustí, dosáhne-li její výše maximální hranice, kterou stanoví ministerstvo vyhláškou.
- Od tvorby této rezervy se upustí i u těch pojistných odvětví, jejichž podíl na čistém pojistném za všechna odvětví neživotních pojištění, která pojišťovna provozuje, klesne ve sledovaném období pod 4 % a zároveň objem netto pojistného z tohoto pojistného odvětví nepřesáhne ani v jednom roce za sledované období částku 1 000 000 Kč.
- Vyrovnávací rezerva se při provozování zajišťovací činnosti tvoří pouze tehdy, existuje-li pro ni na základě zajištění smlouvy důvod.

3.5 Rezerva pojistného životních pojištění

- Rezerva pojistného životních pojištění se vypočítává podle jednotlivých smluv životních pojištění a je určena ke krytí budoucích závazků ze životních pojištění. Při výpočtu se používá stejných statistických dat a téže úrokové míry, jichž bylo použito při výpočtu sazeb pojistného.
- Rezerva pojistného životních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných podílů na zisku (podílů na přebytcích pojistného) a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.
- Záporné hodnoty rezerv pojistného jednotlivých životních pojištění vznikající v důsledku použití pojistně matematické metody se nahrazují nulovými hodnotami.
- Maximální výši technické úrokové míry a postup, kterým se určí, stanoví ministerstvo vyhláškou. Použitá technická úroková míra však nesmí přesáhnout výnos z aktiv vypočítaný způsobem, který je potvrzen odpovědným pojistným matematikem.
- Jestliže současný nebo předpokládaný výnos aktiv pojišťovny nepostačuje k úhradě závazků pojišťovny vyplývajících z použité technické úrokové míry, je pojišťovna povinna vytvořit technickou rezervu, určenou ke splnění těchto závazků.
- Způsob výpočtu výše této technické rezervy je pojišťovna povinna předložit ke schválení Úřadu, jakmile zjistí nedostatečnost výnosu aktiv.

3.6 Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník

- Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojistník, je určena na krytí závazků pojišťovny vůči pojištěným u těch odvětví životních pojištění, kdy na základě pojistné smlouvy investiční riziko nese pojistník.

- Výše rezervy se stanoví jako souhrn závazků vůči pojištěným ve výši hodnoty jejich podílů na umístěných prostředcích pojistného z jednotlivých smluv životních pojištění, a to podle zásad obsažených v pojistných smlouvách.

3.7 Rezerva pojistného neživotních pojištění

- Rezerva pojistného neživotních pojištění se vytváří k těm pojistným odvětvím, u kterých se pojistné stanovuje podle vstupního věku (např. úrazové pojištění apod.), tj. rozdílu mezi kalendářním rokem počátku pojištění a kalendářním rokem narození pojištěného, a pohlaví pojištěného nebo pouze podle vstupního věku pojištěného.
- Rezerva pojistného neživotních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných podílů na zisku (podílů na přebytcích pojistného) nebo smluvních nároků na vrácení pojistného a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.
- Výše rezervy pojistného neživotních pojištění se vypočítává pojistně matematickými metodami za použití stejných statistických dat a stejných pojistně technických parametrů jako při stanovení pojistného.

4. Daňové aspekty technických rezerv v pojišťovnictví

- Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů upravuje pro účely zjištění základu daně z příjmů způsob tvorby a výši rezerv (a opravných položek), které jsou výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů u poplatníků daně z příjmů. Mezi tyto rezervy patří také rezervy v pojišťovnictví.
- Z technických rezerv v pojišťovnictví se s výjimkou rezervy na nezasloužené pojistné pro účely zjištění základu daně z příjmů uznává tvorba rezerv, které jsou výdajem (nákladem) vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů, a to tvorba:
  - rezerv na neživotní pojištění ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami pojistné matematiky stanovenými zákonem o pojišťovnictví,
  - rezerv na životní pojištění ve výši, která nesmí překročit objem závazků vypočtený metodami pojistné matematiky stanovenými zákonem o pojišťovnictví a vyplývající ze životních pojištění splatných podle uzavřených pojistných smluv.

- Způsob tvorby rezerv za zdaňovací období a jejich výše musí být prokazatelné. Při inventarizaci se posuzuje jednak odůvodněnost a jednak výše těchto rezerv.
- Výdaje (náklady), na jejichž úhradu se vytvořily rezervy, se musí přednostně z těchto rezerv uhradit; rezervy se zruší ve prospěch výnosů ve stejném zdaňovacím období, kdy pominuly důvody, pro které byly vytvořeny.
- Zůstatek rezerv zjištěný na konci zdaňovacího období se převádí do následujícího zdaňovacího období.

5. Investiční činnost komerční pojišťovny

- Komerční pojišťovny investují dočasně volné peněžní prostředky spravovaných technických rezerv a také část svého vlastního kapitálu s cílem zhodnocovat je na finančním trhu.
- **Cílem investiční činnosti** je tedy zhodnocení kapitálu, který pojišťovny vlastní a spravují. Komerční pojišťovna však musí investovat takovým způsobem, aby byla schopna v jakémkoli okamžiku v budoucnosti plně dostát svým závazkům vůči klientům.
- Do 1. dubna 2000 byla tato problematika upravena vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 52/1994 Sb., kterou se stanovila tvorba, použití a způsob umístění prostředků technických rezerv komerčních pojišťoven. V současnosti je tato problematika obsažena přímo v **zákoně o pojišťovnictví** a ve **vyhlášce Ministerstva financí**, kterou se provádí zmíněný zákon.
- Důležitým aspektem investiční činnosti komerční pojišťovny je objem jejich technických rezerv, který je ovlivněn zejména následujícími **faktory**:
  - strukturou pojištění v pojistných odvětvích;
  - počtem pojistných smluv, které pojišťovna spravuje;
  - mírou využití zajištění, popřípadě jiných způsobů eliminace pojistně-technického rizika.
- Při posuzování investiční činnosti v komerční pojišťovně je třeba odlišit investiční činnost v komerční pojišťovně pro životní pojištění a investiční činnost v komerční pojišťovně pro neživotní pojištění.
- Při finančním umístění prostředků technických rezerv životních pojištění je kladen důraz na bezpečnost a výnos, samozřejmě při zajištění potřebné likvidity.

- Naopak dva základní výrazy, popisující finanční umístění prostředků technických rezerv neživotních pojištění, jsou bezpečnost a likvidita. Při zajištění určitého stupně rizika a likvidity se následně klade důraz na maximalizaci výnosů.

6. Finanční umístění

Finančním umístěním realizuje každá komerční pojišťovna investiční strategii (politiku) a investiční činnost. Zákon a vyhláška omezují realizaci investiční činnosti, a to zásadami finančního umístění, jeho skladbou a limity.

6.1 Zásady finančního umístění

Při finančním umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, je komerční pojišťovna podle zákona o pojišťovnictví povinna dbát na dodržování několika zásad:

- **zásady bezpečnosti**, která určuje, že jednotlivé složky finančního umístění musí poskytovat záruku návratnosti vložených prostředků;
- **zásady rentability**, která ukládá, aby jednotlivé složky finančního umístění zabezpečovaly výnos z jejich držby nebo zisk z jejich prodeje;
- **zásady likvidity**, což znamená, že v závislosti na charakteru provozované pojišťovací činnosti musí být část finančního umístění aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, uložena tak, aby tyto prostředky byly pohotově k dispozici k plynulé úhradě výplat pojistných plnění;
- **zásady diverzifikace**, která znamená, že jednotlivé složky finančního umístění musí být rozloženy mezi větší počet právnických osob, mezi nimiž není vztah ovládané a ovládající osoby, ani osob, které jednájí ve shodě.

6.2 Skladba finančního umístění

Komerční pojišťovny mohou umísťovat prostředky technických rezerv do aktiv, která jsou vymezena zákonem o pojišťovnictví.

Finanční umístění zahrnuje:

- a) dluhopisy vydané Českou republikou nebo Českou národní bankou a dluhopisy, za které převzala záruku Česká republika,
- b) dluhopisy vydané bankami a pobočkami zahraničních bank,
- c) kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi,
- d) pokladniční poukázky,
- e) kotované komunální dluhopisy,
- f) půjčky, úvěry a jiné pohledávky, jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou,

- g) směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem,
- h) nemovitosti na území České republiky,
- i) hypoteční zástavní listy,
- j) kotované akcie,
- k) depozita a depozitní certifikáty u bank, které mají povolení působit na území České republiky jako banka,
- l) kotované podílové listy a podílové listy otevřených podílových fondů,
- m) předměty a díla umělecké kulturní hodnoty oceněná nejméně 2 znalci, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny,
- n) státní dluhopisy, jejichž emitenty jsou členské státy Evropské unie nebo centrální banky těchto států, a dluhopisy vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj,
- o) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Evropské unie,
- p) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj,
- q) deriváty v souvislosti s aktivy uvedenými v tomto odstavci mohou být použity pouze tehdy, přispívají-li ke snižování investičního rizika a usnadňují-li účinné řízení portfolia,
- r) půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění.

Část průměrného stavu finančního umístění musí být uložena tak, aby byla zabezpečena splnitelnost závazků z provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti ve lhůtách stanovených zvláštním právním předpisem nebo dohodnutých v pojistné smlouvě. Výše této části a způsob finančního umístění se určí v závislosti na charakteru provozované pojišťovací nebo zajišťovací činnosti a musí být potvrzeny odpovědným pojistným matematikem.

Průměrným stavem se rozumí veličina vypočtená vždy k poslednímu dni kalendářního měsíce jako součet stavu finančního umístění k prvnímu dni kalendářního měsíce, za který se průměrný stav zjišťuje, a stavu finančního umístění k poslednímu dni tohoto měsíce, dělený dvěma.

Jestliže se pojišťovna nebo zajišťovna zavázaly k pojistnému plnění v jiné než české měně, jsou povinny vytvořit aktiva, jejichž zdrojem jsou technické rezervy, v této měně. To neplatí, jestliže:

- a) by tato aktiva nepřesahovala 7 % výše těchto rezerv,
- b) měna není vhodná pro finanční umístění,
- c) by tato aktiva kryla závazek v cizí měně, který nepřesahuje 20 % všech závazků v této měně.

Finanční umístění v rámci členských států zahrnuje:

- a) dluhopisy vydané členským státem nebo jeho centrální bankou a dluhopisy, za které převzal záruku členský stát,
- b) dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států,
- c) kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi,
- d) pokladniční poukázky,
- e) kotované komunální dluhopisy,
- f) půjčky, úvěry a jiné pohledávky, jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou,
- g) směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem,
- h) nemovitosti na území členských států,
- i) hypoteční zástavní listy,
- j) kotované akcie,
- k) vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem u bank, které mají povolení působit na území členských států jako banka,
- l) předměty a díla umělecké kulturní hodnoty oceněná nejméně 2 znalci, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny,
- m) dluhopisy vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou centrální bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj,
- n) cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování.

Finanční umístění dále zahrnuje:

- a) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj,
- b) půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění.
- c) zajišťovací deriváty,
- d) pohledávky za zajišťovny.

Zajišťovacími deriváty se rozumí deriváty, které současně splňují následující podmínky:

- a) usnadňují řízení investičních rizik pojišťovny nebo zajišťovny,
- b) od počátku vzniku zajišťovacího vztahu jsou písemně určeny zajišťované a zajišťovací nástroje, vymezena investiční rizika, která jsou předmětem investičního zajištění, a způsob zjišťování a doložení efektivnosti tohoto zajištění,
- c) investiční zajištění je efektivní; pojišťovna nebo zajišťovna je povinna zjišťovat efektivnost investičního zajištění průběžně.

6.3 *Limity skladby finančního umístění*

Pro jednotlivé položky finanční skladby pojišťovny nebo zajišťovny uvedené v zákoně o pojišťovnictví jsou stanoveny tyto limity:

- a) dluhopisy vydané Českou republikou nebo Českou národní bankou a dluhopisy, za které převzala záruku Česká republika, až do výše 75 % z celkových technických rezerv,
- b) dluhopisy vydané bankami až do výše 50 % z celkových technických rezerv; dluhopisy vydané jednou bankou nesmí překročit 15 % z celkových technických rezerv,
- c) kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi až do výše 10 % z celkových technických rezerv; dluhopisy vydané jednou společností nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- d) pokladniční poukázky až do výše 75 % z celkových technických rezerv,
- e) kotované komunální dluhopisy až do výše 10 % z celkových technických rezerv; komunální dluhopisy vydané jedním subjektem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- f) půjčky, úvěry a jiné pohledávky, jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou, až do výše 10 % z celkových technických rezerv,
- g) směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem, až do výše 10 % z celkových technických rezerv,
- h) nemovitosti na území České republiky až do výše 20 % z celkových technických rezerv; pozemek nebo budova zapsaná v katastru nemovitostí jako jedna nemovitost nesmí překročit 10 % z celkových technických rezerv,
- i) hypoteční zástavní listy až do výše 30 % z celkových technických rezerv, přičemž tyto zástavní listy vydané stejným emitentem nesmí překročit 15 % z celkových technických rezerv,
- j) kotované akcie až do výše 10 % z celkových technických rezerv; tyto akcie vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- k) depozita a depozitní certifikáty u bank, které mají povolení působit na území České republiky jako banka, až do výše 50 % z celkových technických rezerv; tato depozita a certifikáty u jedné banky nesmí překročit 15 % z celkových technických rezerv,
- l) kotované podílové listy a podílové listy otevřených podílových fondů až do výše 10 % z celkových technických rezerv; tyto podílové listy vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- m) předměty a díla umělecké kulturní hodnoty oceněná nejméně 2 znalci, až do výše 5 % z celkových technických rezerv, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny,

- n) státní dluhopisy, jejichž emitenty jsou členské státy Evropské unie nebo centrální banky těchto států, až do výše 75 % z celkových technických rezerv a dluhopisy vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj až do výše 50 % z celkových technických rezerv,
  - o) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Evropské unie, až do výše 10 % z celkových technických rezerv; cenné papíry vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
  - p) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, až do výše 10 % z celkových technických rezerv; cenné papíry vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
  - q) deriváty v souvislosti s aktivy uvedenými v tomto odstavci, které přispívají ke snižování investičního rizika nebo usnadňují účinné řízení portfolia, nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
  - r) půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění, až do výše 5 % z celkových technických rezerv.
- Celkovými technickými rezervami se rozumí úhrn technických rezerv vztahující se ke všem odvětvím životních pojištění a úhrn technických rezerv vztahující se ke všem odvětvím neživotních pojištění. Provozuje-li pojišťovna pojišťovací činnost současně podle odvětví životních i neživotních pojištění, vypočítává celkovou výši technických rezerv zvlášť pro odvětví životních pojištění a zvlášť pro odvětví neživotních pojištění.
  - Finanční umístění s výjimkou dluhopisů, pokladničních poukázek a zahraničních státních dluhopisů, vztahující se k jednomu subjektu nebo ke skupině subjektů, které jsou v postavení osoby ovládající a ovládané, nesmí překročit 15 % z celkových technických rezerv.

Pro jednotlivé položky finanční skladby k finančnímu umístění *v rámci členských států EU* se stanoví tyto limity:

- a) dluhopisy vydané členským státem nebo jeho centrální bankou a dluhopisy, za které převzal záruku členský stát, až do výše 75 % z celkových technických rezerv,
- b) dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států až do výše 50 % z celkových technických rezerv, dluhopisy vydané jednou bankou nesmí překročit 20 % z celkových technických rezerv,
- c) kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi až do výše 20 % z celkových technických rezerv s tím, že dluhopisy vydané jednou společností nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- d) kotované poukázky až do výše 75 % z celkových technických rezerv,

- e) kotované komunální dluhopisy až do výše 20 % z celkových technických rezerv, přitom komunální dluhopisy vydané jedním subjektem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- f) půjčky, úvěry a jiné pohledávky, jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou, až do výše 10 % z celkových technických rezerv s tím, že stejnému vypůjčovateli lze poskytnout půjčku maximálně do výše 5 % celkových technických rezerv,
- g) směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným ručením nebo bankovním avalem, až do výše 10 % z celkových technických rezerv,
- h) nemovitosti na území členských států až do výše 20 % z celkových technických rezerv, pozemek nebo budova zapsaná v katastru nemovitostí jako jedna nemovitost nesmí překročit 10 % z celkových technických rezerv,
- i) hypoteční zástavní listy až do výše 50 % z celkových technických rezerv, přičemž tyto zástavní listy vydané stejným emitentem nesmí překročit 20 % z celkových technických rezerv,
- j) kotované akcie až do výše 10 % z celkových technických rezerv, přičemž akcie vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- k) vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem u bank, které mají povolení působit na území členských států jako banka, až do výše 50 % z celkových technických rezerv; tyto vklady u jedné banky nesmí překročit 20 % z celkových technických rezerv; tato položka nezahrnuje běžné účty, ze kterých jsou hrazeny provozní náklady,
- l) předměty a díla umělecké kulturní hodnoty oceněná nejméně 2 znalci, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny až do výše 5 % z celkových technických rezerv,
- m) dluhopisy vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou centrální bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj, až do výše 75 % z celkových technických rezerv,
- n) cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování až do výše 10 % z celkových technických rezerv; tyto cenné papíry vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv.

Pro jednotlivé položky finanční skladby k finančnímu umístění *mimo členské státy* se stanoví tyto limity:

- a) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj, až do výše 10 % z celkových technických rezerv, cenné papíry vydané jedním emitentem nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- b) půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění, až do výše 5 % z celkových technických rezerv,

- c) zajišťovací deriváty; tyto zajišťovací nástroje smí zajišťovat pouze vybrané položky až do výše 35 % celkového objemu zajišťovaných nástrojů; přitom zajišťovací deriváty jako položka finančního umístění nesmí překročit 5 % z celkových technických rezerv,
- d) pohledávky za zajišťovnami až do výše 20 % z celkových technických rezerv; tyto pohledávky mohou pojišťovny použít do skladby finančního umístění až po odečtení všech závazků vůči zajišťovnám.

Finanční umístění s výjimkou dluhopisů, pokladničních poukázek a státních dluhopisů vydaných v jiném než členském státě, vztahující se k jednomu subjektu nebo ke skupině subjektů, které jsou v postavení osoby ovládající a ovládané, nesmí překročit 15 % z celkových technických rezerv.